

fd.nl

Veel kandidaten voor Europese zwarte lijst van belastingparadijzen

Laurens Berentsen

4-5 minuten

De Europese zwarte lijst van belastingparadijzen moet nog worden opgesteld, maar één ding staat al vast: slechts een handvol landen kan er bij voorbaat op rekenen dat zij in ieder geval niet aan deze schandpaal zullen worden genageld.

Slechts zes van de ruim honderd landen waarmee Europa belangrijke economische en financiële relaties heeft, werken volgens de Europese Unie voldoende mee aan de bestrijding van belastingontwijking door multinationals. De Unie doet onderzoek naar onder meer de Verenigde Staten, China en India om te zien of die op de zwarte lijst thuishoren.

Het Britse eiland Anguilla in de Caraïben geldt als een belastingparadijs. Het staat op de groslijst van landen waarvan de EU het belastingsysteem nader onderzoekt. Foto: Roel Burgler

Vertrouwelijke documenten

Dit blijkt uit ambtelijke en grotendeels vertrouwelijke documenten die in bezit zijn van deze krant. Albanië, Australië, Canada, IJsland, Japan en Noorwegen komen sowieso niet op de zwarte lijst te staan. Met het onderzoek naar andere landen zet de EU de internationale fiscale samenwerking onder druk.

De Europese Commissie en de Europese Raad hebben de ambitie de lijst nog dit jaar vast te stellen. Het opstellen van de lijst is opgedragen aan de Gedragscodegroep. Deze groep van ambtenaren uit de lidstaten en vertegenwoordigers van de EC beoordeelt sinds 1998 mogelijk schadelijke belastingregels van EU-landen. De zwarte lijst richt zich op landen buiten de Unie. Ontwikkelingslanden blijven voorlopig buiten schot voor zover zij geen financiële centra zijn.

Fiscale transparantie

De bijna honderd landen waarvan de EU op voorhand niet heeft kunnen vaststellen dat zij voldoende coöperatief zijn bij het bestrijden van belastingontwijking, hebben per brief het verzoek gekregen mee te werken aan nader onderzoek en in gesprek te gaan met de experts die namens de Unie dit onderzoek doen. De brief benadrukt dat selectie voor de extra screening objectief is en niet vooruitloopt op de uitkomsten van het onderzoek.

Hoewel in de ambtelijke stukken veelvuldig wordt verwezen naar andere internationale initiatieven om belastingontwijking aan te pakken, sluit de Europese zwarte lijst hier slechts gedeeltelijk bij

aan. De vraag of landen meedoen aan het project van de G20 en de Oeso tegen uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen om belasting te ontlopen, het Beps-project, weegt mee in het oordeel van de EU of een land een belastingparadijs is.

Weerstand oproepen

Voor schadelijke belastingconcurrentie grijpt de EU echter terug op eigen regels. Aan de hand van criteria ten aanzien van onder meer transparantie en verrekenprijzen tussen dochterbedrijven van multinationals toetst de Gedragscodegroep afzonderlijke belastingmaatregelen van landen op hun schadelijke karakter.

[Dossier Panama Papers](#)

[Lees meer over belastingontwijking](#)

Het laat zich raden dat vooral dat laatste weerstand zal oproepen bij landen die al meewerken aan de G20/Oeso-initiatieven.

Onder president Obama hebben de VS al afstand genomen van het Beps-project. Van president Trump is bekend dat hij niets moet hebben van internationale afspraken die nadelig kunnen uitpakken voor zijn land.

Bronbelasting royalty's

De EU hoopt dat landen die op de zwarte lijst dreigen terecht te komen, hun belastingsysteem aanpassen. Zo niet dan volgen er sancties. Het overleg over welke sancties zullen worden opgelegd, wil nog niet vlotten. Het heffen van bronbelasting op rente en royalty's die naar belastingparadijzen stromen, is besproken. Dat zou een aderlating betekenen voor het fiscale vestigingsklimaat van Nederland, dat zich juist onderscheid door

de afwezigheid van bronbelasting.

Het is daarom opvallend dat Nederland volgens de documenten kiest voor Europese richtlijnen die in nationale wetgeving moeten worden omgezet om de sancties vast te leggen. Duitsland daarentegen pleit bij de sancties voor 'soft law' in plaats van 'hard law', in de vorm van een 'politieke verplichting' die landen aangaan.

